

Maa-aineslupien valvonta vuonna 2023, Laukaa ja Hankasalmi

Lupa- ja valvontalautakunta 21.02.2024 § 23
158/11.03.03.00/2023

Päätösehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Selostus Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviin kuuluu toimia maa-aineslain 7 §:ssä ja 14 §:ssä tarkoitettuna lupa- ja valvontaviranomaisena. Maa-aineslupien valvonta on delegoitu viranhaltijoille. Lainsäädännön mukaan valvontatarkastuksia tulisi tehdä toiminnan seuraamiseksi riittävän usein. Pääsääntöisesti tarkastuksia tehdään kerran vuodessa. Alla on Laukaan ja Hankasalmen maa-aineslupatilanne ja valvonnan yhteenveto vuodelta 2023.

Laukaan kunta

Laukaassa oli vuonna 2023 voimassa olevia maa-aineslupia 43 kappaletta, 17 alueella on maa-aineslupan lisäksi ympäristölupa tai nk. yhteislupa kiviaineksen louhintaan, murskaukseen ja muuhun ympäristöluvanvaraiseen toimintaan. Kahdella maa-aineslupa-alueella ottotoimintaa ei ole aloitettu ja kolme alueista on lopputarkastettu ennen luvan päättymistä.

Uusia maa-aineslupia myönnettiin Laukaassa 2023 vain yksi, lisäksi yhdelle luvalla myönnettiin jatkoa. Yhteislupia myönnettiin kaksi kappaletta. Kaikki luvat sijoittuivat jo aiemmin avatuille alueille. Loppuvuodesta vireille on tullut kaksi uutta maa-aineslupahakemusta.

Vanhoja lupa-alueita lopputarkastettiin 4 kappaletta. Vielä osittain jälkihoitamattomia vanhoja lupa-alueita on 10 kappaletta. Suurin osa näistä alueista on osin maisemoitu ja metsitetty. Kahdella alueista on vireillä uusi maa-aineslupa. Neljä alueista on vanhaa, pohjavesialueella olevaa ja aikoinaan jälkihoitamaton ja lopputarkastamaton maa-ainesten ottoaluetta.

Vuoden 2023 tarkastuskäynnit keskittyivät enimmäkseen syyskaudelle. Tarkastuksia tehtiin sekä voimassa oleville että päättäneille lupa-alueille. Samassa yhteydessä tehtiin viidellä kohteella ympäristöluvan säännölliseen valvontaan liittyvä tarkastus. Toiminnanharjoittajat ja luvanhaltijat olivat mukana tarkastuskäynneillä. Tarkastuksista laadittiin muistiot ja tarvittaessa niiden perusteella annettiin kehoituksia toiminnan saattamisesta lupamääräysten mukaiseksi. Kehoituksia annettiin putoamissuojauksista, puuttuvista merkinnöistä sekä jälkihoitotöiden edistämisestä.

Taulukko 1. NOTTO-järjestelmään raportoidut ottomäärät Laukaan kunnan alueella 2020-2023

Vuosi	Kalliokiviaines (kiinto-m ³)	Sora, hiekka ym. (kiinto-m ³)	Yhteensä (kiinto- m ³)
2020	304 349	283 034	587 383
2021	160 413	242 734	403 147
2022	169 071	255 708	424 779
2023	178 178	143 692	321 870

Hankasalmen kunta

Hankasalmella oli vuonna 2023 voimassa olevia maa-aineslupia yhteensä 12 kappaletta. Näistä kolmen voimassaolo päättyi kyseisen vuoden aikana. Viidellä alueella on maa-aineslupan lisäksi ympäristölupa tai nk. yhteislupa kiviaineksen louhintaan ja murskaukseen. Hankasalmelle myönnettiin vuonna 2023 yksi uusi yhteislupa, joka koski olemassa olevan ottoalueen laajennusta, lupa on lainvoimainen.

Neljällä alueella ei ole otettu aineksia nykyisen luvan voimassaoloaikana. Kyseisillä alueilla on ollut aiempia maa-aineslupia, joiden aikana ottoa on tehty eli täysin avaamattomia ottoalueita Hankasalmella ei ole.

Osittain maisemattomia alueita, joissa lupa-aika on jo päättynyt, oli Hankasalmen alueella vuoden 2023 lopussa viisi kappaletta. Kolmella näistä maisemointia edistetään, yhden osalta on vireillä yhteislupahakemus ja yhden osalta maa-aineslupahakemus on valmisteilla.

Vuoden 2023 tarkastuskäynnit tehtiin pääosin elokuussa, lisäksi myöhemmin syksyllä tehtiin uusintatarkastuksia kehotusten valvomiseksi. Tarkastuksia tehtiin kaikilla ottoalueilla. Toiminnanharjoittajat ja/tai luvanhaltijat olivat pääosin läsnä tarkastuksilla lukuun ottamatta osaa epäaktiivisista ottoalueista. Tarkastuksista tehtiin muistiot. Tarkastusten perusteella jouduttiin antamaan kehotuksia mm. jyrkkien rintausten suojauksesta sekä ottoalueiden maisemoinnista. Louhoksilla, joilla on ympäristölupa tai yhteislupa pidettiin vuonna 2023 myös ympäristönsuojelulain 168 §:n mukainen määräaikaistarkastus maa-aineslain mukaisen tarkastuksen yhteydessä.

Taulukko 2. NOTTO-järjestelmään raportoidut ottomäärät Hankasalmen kunnan alueella 2020-2023

Vuosi	Kalliokiviaines (kiinto-m ³)	Sora, hiekka ym. (kiinto-m ³)	Yhteensä (kiinto- m ³)
2020	54 084	2 875	56 959
2021	31 591	1 220	32 811
2022	21 537	50	21 587
2023	28 768	0	28 768

Esittelijä

Vt. ympäristötoimenjohtaja Miia Valkonen

Valmistelija

Ympäristötarkastajat Anne Yli-Olli, p. 0400 676 940 ja Nenna Ahonen, p. 050 573 1168